Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2675

10.10.2024

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2675

z dne 10. oktobra 2024

o zagotavljanju nujne finančne podpore v kmetijskih sektorjih, ki so jih prizadele slabe vremenske razmere v Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji, v skladu z Uredbo (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ([1]) ter zlasti člena 221(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Poleti 2024 so Bolgarijo prizadele slabe vremenske razmere brez primere, in sicer nenavadno visoke temperature v povezavi s trajnimi sušnimi razmerami, ki so močno prizadele pridelavo poljščin, posejanih spomladi, zlasti koruze in sončnic, ter najhujši požari doslej, ki so prizadeli kmetijsko proizvodnjo na prizadetih območjih.

(2) V drugi polovici aprila 2024 so dele Nemčije prizadele slabe vremenske razmere brez primere, in sicer zmrzal, ki je povzročila veliko škodo na sadovnjakih in trti ter s tem tudi pri pridelavi nekaterih vrst sadja in vina.

(3) Julija in v začetku avgusta 2024 so dele Estonije prizadele slabe vremenske razmere brez primere, in sicer izredno močno deževje in poplave, ki so sledile izjemno slabim vremenskim razmeram pozimi in spomladi 2024. Zmrzali in obdobju z rekordno nizkimi temperaturami decembra 2023 in januarja 2024 so od marca 2024 sledile nenavadno visoke temperature, ki so povzročile sušne razmere, nato pa sta sledili še zmrzal v začetku maja 2024 in toča v začetku junija 2024. Te spreminjajoče se izredne vremenske razmere so vplivale na pridelavo poljščin, zlasti krompirja, oljne ogrščice ter sadja in zelenjave.

(4) V prvi polovici leta 2024 so dele Italije prizadele slabe vremenske razmere brez primere. V južnem delu države in na otokih so bile zabeležene nenavadno visoke temperature in sušne razmere, ki so močno prizadele pridelavo sadja in zelenjave, vina in poljščin, zlasti v sektorju žit.

(5) Julija 2024 so dele Romunije prizadele slabe vremenske razmere brez primere, in sicer vročinski valovi, ki so jih spremljale silovite nevihte in močna toča, tem pa so sledile nenavadno visoke temperature in sušne razmere, ki so povzročile veliko škodo pri pridelavi poljščin. Te izredne vremenske razmere so močno prizadele proizvodnjo oljnic in sektor žit.

(6) Čeprav kaže, da so podobne slabe vremenske razmere v celotni Uniji del podnebnih sprememb, ki predstavljajo čedalje večje tveganje za kmetijstvo, so bile slabe vremenske razmere v Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji še posebej izrazite, saj sta bila prizadeto območje in prizadeti delež proizvodnje zelo obsežna.

(7) Velika škoda, ki so jo te slabe vremenske razmere povzročile kmetijskim pridelovalcem, in posledična izguba dohodka prizadetih bolgarskih, nemških, estonskih, italijanskih in romunskih pridelovalcev ogrožata ekonomsko uspešnost kmetijskih gospodarstev.

([1]) UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(8) Zato bi bilo treba sprejeti izredni ukrep, ki bi prispeval k reševanju specifičnih problemov po teh slabih vremenskih razmerah v Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji.

(9) Velika škoda in premoženjska izguba, ki so ju zaradi slabih vremenskih razmer utrpeli kmetijski pridelovalci, predstavljata specifičen problem v smislu člena 221 Uredbe (EU) št. 1308/2013, ki ga ni mogoče takoj obravnavati z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 219 ali 220 navedene uredbe. Razmere niso posebej povezane z edinstvenimi motnjami na trgu ali njihovo nevarnostjo. Prav tako niso povezane z ukrepi za boj proti širitvi bolezni živali ali izgubi zaupanja potrošnikov zaradi tveganj za zdravje ljudi, živali ali rastlin.

(10) Zneske, ki bodo na voljo Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji, bi bilo treba določiti tako, da se upoštevata zlasti teža navedenih držav članic v kmetijskem sektorju Unije, na podlagi neto zgornjih mej za neposredna plačila iz Priloge V k Uredbi (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), ter vpliv slabih vremenskih razmer na navedene države članice.

(11) Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija bi morale pomoč razdeliti po najučinkovitejših kanalih na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, ki upoštevajo obseg težav in dejansko gospodarsko škodo, s katerimi se soočajo zadevni kmetje. Zagotoviti bi morale, da so kmetje končni upravičenci pomoči, in preprečiti kakršno koli izkrivljanje trga ali konkurence.

(12) Glede na to, da bi se z zneski, dodeljenimi Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji, rešil samo del gospodarskih težav, s katerimi se soočajo kmetje, bi bilo treba navedenim državam članicam dovoliti, da kmetom dodelijo dodatno nacionalno podporo pod pogoji, ki jih določa ta uredba.

(13) Da bi Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji omogočili prožnost pri razdeljevanju pomoči, tako da bi se upoštevale okoliščine zadevnih kmetov, bi jim bilo treba dovoliti, da pomoč kumulirajo z drugo podporo, financirano iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, ne da bi kmetje prejeli prekomerna nadomestila.

(14) Da bi se izognili prekomernim nadomestilom, bi morale Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija upoštevati podporo, dodeljeno v okviru drugih nacionalnih instrumentov podpore ali instrumentov podpore Unije ali zasebnih shem v odziv na utrpljeno premoženjsko izgubo.

(15) Ker je pomoč Unije določena v eurih, je zaradi zagotavljanja enotne in hkratne uporabe treba določiti datum za pretvorbo zneskov, dodeljenih državam članicam, ki niso sprejele eura, v njihove nacionalne valute, kot velja za Bolgarijo in Romunijo. Ker ta uredba ne določa roka za vložitev vlog za pomoč, je primerno, da se za namene člena 30(3) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/127 ([3]) datum začetka veljavnosti te uredbe šteje za operativni dogodek za menjalni tečaj za zneske iz te uredbe.

(16) Iz proračunskih razlogov bi morala Unija financirati odhodke, ki jih imajo Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija v okviru tega izrednega ukrepa, le, kadar se takšni odhodki izvršijo do datuma za upravičenost odhodkov. Podporo za ta izredni ukrep bi bilo zato treba plačati do 30. aprila 2025.

([2]) Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/127 z dne 7. decembra 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta s pravili o plačilnih agencijah in drugih organih, finančnem upravljanju, potrditvi obračunov, varščinah in uporabi eura (UL L 20, 31.1.2022, str. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

(17) Ker se po 30. aprilu 2025 ne smejo izvesti nobena plačila, se člen 5(2) Delegirane uredbe (EU) 2022/127, ki določa sorazmerno zmanjšanje mesečnih plačil, izvršenih po roku, ne uporablja.

(18) Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija bi morale Komisiji sporočiti podrobne informacije o izvajanju te uredbe, da bi Uniji omogočile spremljanje učinkovitosti ukrepa, uvedenega s to uredbo.

(19) Da bi kmetje pomoč prejeli čim prej, bi moralo biti Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji omogočeno, da začnejo to uredbo izvajati takoj. Zato bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

(20) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Pomoč Unije v skupnem znesku 119 700 000 EUR je na voljo Bolgariji, Nemčiji, Estoniji, Italiji in Romuniji za zagotovitev izredne podpore kmetom pod pogoji iz te uredbe.

2. Odhodki Unije, nastali v skladu s to uredbo, ne presegajo skupnega zneska:

(a) 10 900 000 EUR za Bolgarijo;

(b) 46 500 000 EUR za Nemčijo;

(c) 3 300 000 EUR za Estonijo;

(d) 37 400 000 EUR za Italijo;

(e) 21 600 000 EUR za Romunijo.

3. Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija uporabijo zneske iz odstavka 2 za ukrepe, katerih namen je najbolj prizadetim kmetom v sektorjih in proizvodnjah, ki so jih prizadele slabe vremenske razmere v prizadetih regijah, nadomestiti premoženjsko izgubo, ki vpliva na sposobnost preživetja kmetov.

4. Ukrepi iz odstavka 3 se sprejmejo na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, ki upoštevajo dejansko premoženjsko izgubo prizadetih kmetov in zagotovijo, da zadevna plačila ne povzročajo izkrivljanja trga ali konkurence.

5. Če kmetje niso neposredni prejemniki plačil pomoči Unije, Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija zagotovijo, da se nanje v celoti prenesejo gospodarske koristi pomoči Unije.

6. Odhodki iz odstavka 2, ki jih krijejo Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija, v zvezi s plačili za ukrepe iz odstavka 3, so upravičeni do pomoči Unije le, če se navedena plačila izvršijo do 30. aprila 2025.

7. Ukrepi iz te uredbe se lahko kumulirajo z drugo podporo, financirano iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

8. Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija lahko za ukrepe, sprejete na podlagi odstavka 3, dodelijo dodatno nacionalno podporo v višini do največ 200 % zadevnih zneskov iz odstavka 2, in sicer na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, pod pogojem, da plačila ne povzročajo izkrivljanja trga ali konkurence ali prekomernih nadomestil. Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija dodatno nacionalno podporo izplačajo do 31. julija 2025.

9. Da bi se izognili prekomernim nadomestilom, Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija pri dodeljevanju podpore na podlagi te uredbe upoštevajo podporo, dodeljeno v okviru drugih nacionalnih instrumentov podpore ali instrumentov podpore Unije ali zasebnih shem v odziv na zadevno premoženjsko izgubo.

Člen 2

1. Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija nemudoma in najpozneje do 31. decembra 2024 Komisiji v zvezi z ukrepi iz člena 1(3), sporočijo:

(a) opis ukrepov, ki jih je treba sprejeti;

(b) merila, ki so jih uporabile za določitev metod za dodeljevanje pomoči, njenih zneskov in utemeljitev za porazdelitev pomoči med kmete;

(c) načrtovani učinek ukrepov za nadomestilo kmetom za premoženjsko izgubo;

(d) ukrepe za preverjanje, ali je načrtovani učinek ukrepov dosežen;

(e) ukrepe za preprečevanje izkrivljanja konkurence in prekomernih nadomestil;

(f) napoved plačil odhodkov Unije, razčlenjenih po mesecih do 30. aprila 2025;

(g) stopnjo dodatne nacionalne podpore, ki se dodeli v skladu s členom 1(8);

(h) ukrepe, sprejete za nadzor upravičenosti kmetov in zaščito finančnih interesov Unije.

2. Bolgarija, Nemčija, Estonija, Italija in Romunija najpozneje do 31. oktobra 2025 Komisiji sporočijo skupno višino zneskov, izplačanih na ukrep, kadar je ustrezno, razčlenjeno po pomoči Unije in dodatni nacionalni podpori, število in vrsto upravičencev ter oceno učinkovitosti ukrepa.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 10. oktobra 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN